

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΡΩΤΗΣΗ σχετικά με τις καταργήσεις – συγχωνεύσεις δημόσιων Οργανισμών κ.λπ.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ: 23/6/2009

1) ΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΩΤΗΣΗΣ

«Το Υπουργείο Ανάπτυξης, στο πλαίσιο της κατάργησης ή συγχώνευσης φορέων του Δημοσίου και του ευρύτερου τομέα που αποφάσισε η Κυβέρνηση, ανακοίνωσε πρόσφατα, μεταξύ άλλων την κατάργηση της αυτοτέλειας του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ) και την ένταξή του στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (ΕΙΕ), την ταυτόχρονη αποδυνάμωση του διεπιστημονικού χαρακτήρα και των οικονομικών δυνατοτήτων του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών.

Η ανακοίνωση του Υπουργείου Ανάπτυξης προκάλεσε την έντονη αντίδραση των ερευνητών και του προσωπικού των ερευνητικών κέντρων για τους λόγους ότι:

α) Δεν προηγήθηκε διάλογος με τους ενδιαφερόμενους φορείς, β) δεν υπάρχει οικονομοτεχνική μελέτη η οποία να αποδεικνύει το «οικονομικό πλεονέκτημα» των προτεινόμενων αλλαγών, επομένως και τη σκοπιμότητα και αναγκαιότητά τους, γ) η σχεδιαζόμενη «αναδιάρθρωση» δεν οδηγεί στον εξορθολογισμό αλλά στην αποδιοργάνωση ερευνητικών φορέων και δ) οι όποιες αλλαγές δεν εντάσσονται σε κάποια λογική οικοδόμησης μιας εθνικής στρατηγικής για την έρευνα με την ανάλογη οργανωτική δομή και εθνική χρηματοδότηση.

Κατόπιν των ανωτέρω,
ερωτάται ο Υπουργός.

1. Προτίθεται να αποσύρει την πρότασή της και να προχωρήσει σε ουσιαστικό διάλογο με την ερευνητική κοινότητα και τους αρμόδιους φορείς, με στόχο τον πραγματικό εξορθολογισμό και την ενίσχυση των ερευνητικών κέντρων;

2. Σχετικά με την αξιοποίηση ειδικότερα των σημαντικής οικονομικής και αρχιτεκτονικής αξίας κτιριακών εγκαταστάσεων του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών υπάρχει πρόθεση πώλησής τους σε ιδιώτες με μεθόδους sale & lease back ή με άλλον τρόπο ή αλλαγής των χρήσεών τους;».

2) ΟΜΙΛΙΑ Υφυπουργού Ανάπτυξης:

Κύριε συνάδελφε, νομίζω ότι η ερώτησή σας μας δίνει την ευκαιρία να διευκρινίσουμε ορισμένες ασάφειες οι οποίες υπάρχουν σχετικά με την πρωτοβουλία της Κυβέρνησης για την αναδιάρθρωση των ερευνητικών κέντρων.

Δύο είναι τα σημεία στα οποία θα ήθελα να δώσω έμφαση.

Πρώτον, στο ότι αυτό το οποίο γίνεται είναι όχι κατάργηση αλλά είναι μία πραγματική αναδιάρθρωση σε θεματοκεντρικά ερευνητικά κέντρα και σαφώς επαναλαμβάνω δεν υπάρχει καμία απολύτως κατάργηση ερευνητικού κέντρου.

Το δεύτερο είναι το εξής. Η αναδιάρθρωση την οποία υλοποιούμε είναι μία εξαιρετικά σοβαρή διαδικασία η οποία έχει ξεκινήσει από το 2005. Από τότε ελήφθη αυτή η πρωτοβουλία και έχει ξεκινήσει ο διάλογος και με την επιστημονική κοινότητα αλλά και με τους φορείς και με τους ερευνητές και τους εργαζόμενους στα ερευνητικά κέντρα.

Ειδικότερα αυτή η διαδικασία αποτελεί μία στρατηγική επιλογή της Κυβέρνησης, μία μεταρρυθμιστική πρωτοβουλία με σκοπό τη δημιουργία καλύτερων αποτελεσμάτων σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη και την εργασία στα ερευνητικά κέντρα.

Σκοπεύουμε στο να μπορέσουμε να έχουμε καλύτερα αποτελέσματα σε ό,τι αφορά την εργασία του ανθρώπινου δυναμικού και να αξιοποιήσουμε καλύτερα τον τεχνολογικό εξοπλισμό τον οποίον έχουν τα κέντρα αυτά αλλά και με την κατάλληλη χρηματοδότηση, ιδιαίτερα μέσω των πόρων του Δ΄ Κ.Π.Σ. να μπορέσουμε να αναδείξουμε το εθνικό ερευνητικό σύστημα σε ευρωπαϊκό αλλά και σε διεθνές επίπεδο.

Η επιλογή αυτή υπαγορεύθηκε από την ανάγκη την οποία νομίζω ότι όλοι μας διαπιστώνουμε και ομολογούμε, να προωθηθεί η κοινωνία και η οικονομία της γνώσης και της αριστείας.

Σε ό,τι αφορά τώρα τα ερωτήματα, τα οποία θέτετε με την ερώτησή σας, νομίζω ότι ουδείς μπορεί να ισχυριστεί βάσιμα ότι αυτή η πολυδιάσπαση την οποία υφίσταται σήμερα του ερευνητικού αντικείμενου μπορεί να είναι αποτελεσματική και η διερεύνηση του ίδιου επιστημονικού ή ερευνητικού αντικείμενου από περισσότερους φορείς μπορεί να προσφέρει κάτι περισσότερο, κάτι επιπλέον στις μέρες μας. Υπάρχουν περιπτώσεις –και νομίζω ότι και σεις τις έχετε εντοπίσει- που το ίδιο ερευνητικό ή επιστημονικό αντικείμενο θεραπεύεται από δύο ή και περισσότερα ερευνητικά κέντρα και από διαφορετικά ινστιτούτα. Κάτι τέτοιο αντιλαμβανόμαστε όλοι ότι μόνο προβλήματα μπορεί να δημιουργήσει στην ερευνητική αποτελεσματικότητα την οποία βεβαίως δεν μπορεί να εξυπηρετήσει.

Διάβασα προσεκτικά από το φάκελο τα συμπεράσματα μιας ημερίδας που οργάνωσε το ΕΚΚΕ. Η κριτική, πρέπει να σας πω –και νομίζω ότι προκύπτει αν κανείς τα αναγνώσει με προσοχή- στην απόφαση της κυβέρνησης φαίνεται μάλλον να επιδιώκει τη διατήρηση ενός ιδιαίτερου εργασιακού στάτους το οποίο όμως επιδιώκεται να διατηρηθεί με πολύ ασθενή επιχειρήματα. Σχεδόν σε όλον τον ανεπτυγμένο κόσμο τα ερευνητικά κέντρα είναι θεματικά και τα αντικείμενα που θεραπεύουν έχουν επιστημονική αλλά και θεματική ενότητα.

Επειδή δεν επαρκεί ο χρόνος και θα συνεχίσω στη δευτερολογία μου, πρέπει να πω όσον αφορά το ερώτημα της ενδεχόμενης πώλησης σε ιδιώτες των κτηριακών εγκαταστάσεων του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, σαφώς και σας

το δηλώνω κατηγορικά δεν υπάρχει τέτοια πρόθεση από την πλευρά της κυβέρνησης.

2) ΔΕΥΤΕΡΟΛΟΓΙΑ Υφυπουργού Ανάπτυξης:

Κύριε συνάδελφε, θα απαντήσω πολύ σύντομα και από αυτά που θα σας πω θα καταδειχθεί το ενδιαφέρον και του Υπουργού Ανάπτυξης αλλά και το ενδιαφέρον της Κυβέρνησης σχετικά με την έρευνα. Θα σας απαντήσω βάσει στοιχείων.

Κατ' αρχάς, απ' όσα είπα και από την επιχειρούμενη αναδιάρθρωση, σε καμία περίπτωση δεν αποδυναμώνεται ο τομέας των κοινωνικών επιστημών. Προσπαθούμε, σύμφωνα άλλωστε και το Έβδομο Πρόγραμμα-Πλαίσιο να μπορέσουμε να συγκεντρώσουμε σε θεματικές περιοχές την έρευνα. Νομίζω ότι αυτό γίνεται σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τώρα, σε ό,τι αφορά τα κονδύλια τα οποία διατίθενται και πρόκειται στο εγγύς μέλλον να διατεθούν για την έρευνα, θα σας πω τα εξής. Ανακοινώσαμε όπως γνωρίζετε από το Υπουργείο Ανάπτυξης πρόσφατα το Πρόγραμμα «Συνεργασία» για τη διασύνδεση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων με τα ερευνητικά κέντρα.

Στο πρόγραμμα αυτό για πρώτη φορά περιλαμβάνονται και οι ανθρωπιστικές επιστήμες με ποσοστό που αντιστοιχεί στο 5% του συνολικού προγράμματος, δηλαδή συνολικά 15 εκατομμύρια ευρώ. Είναι λοιπόν προφανές ότι κάθε άλλο παρά προτιθέμεθα να υποβαθμίσουμε τις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες.

Τώρα, σχετικά με το ζήτημα το οποίο θίξατε και είναι πάρα πολύ σημαντικό, της χρηματοδότησης της έρευνας στη χώρα μας, κατ' αρχάς πρέπει να έχουμε στο μυαλό μας ότι όταν αναφερόμαστε σε χρηματοδότηση οφείλουμε να έχουμε ένα κοινό μέτρο. Όταν μιλάμε λοιπόν για ποσοστό χρηματοδότησης ως προς το Α.Ε.Π. παγκοσμίως, αναφερόμεθα στο σύνολο των δαπανών και όχι μόνο στο ποσό που δίδεται με δημόσια συμμετοχή.

Τα ποσοστά λοιπόν του Α.Ε.Π. που διατίθενται παγκοσμίως συμπεριλαμβάνουν τη συμμετοχή και του ιδιωτικού τομέα, που στις αναπτυγμένες χώρες φτάνει –ή και υπερβαίνει πολλές φορές- το 70% όταν στη χώρα μας αυτό το ποσοστό δεν υπερβαίνει το 15%. Αντίθετα, η δημόσια δαπάνη την οποία δίδουμε και πηγαίνει στην έρευνα είναι μια από τις υψηλότερες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Βεβαίως, δεν ισχυρίζομαι σε καμία περίπτωση ότι δεν έχει ανάγκη περαιτέρω χρηματοδότησης η έρευνα. Θα πρέπει όμως να σημειώσω ότι η πρόθεσή μας είναι να ανέλθουν τα ποσά τα οποία διατίθενται στην έρευνα στο 1,5% του Α.Ε.Π. έως το 2015. Ήδη, μέσω του Ε.Σ.Π.Α. διαθέτουμε 1,5 δισεκατομμύριο ευρώ. Όπως σας επεσήμανα, είναι τριπλάσιο ποσοστό περίπου από αυτό που έχει διατεθεί στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Υπάρχουν ήδη προγράμματα που έχουν ανακοινωθεί από το Υπουργείο Ανάπτυξης. Είναι τα κουπόνια καινοτομίας, το Πρόγραμμα Συνεργασίας στο οποίο αναφέρθηκα, το Πρόγραμμα για τις καινοτόμες επιχειρήσεις, καθώς επίσης και το Πρόγραμμα για τις ομάδες επιχειρήσεων.

Επαναλαμβάνω αυτό που θέλατε να πω, σε ό,τι αφορά και το εργασιακό καθεστώς των εργαζομένων, αλλά και σε ό,τι αφορά τις κτιριακές εγκαταστάσεις και τον υπόλοιπο εξοπλισμό. Αυτός σε καμία περίπτωση δεν πρόκειται να πουληθεί ή να μεταβληθεί το νομικό καθεστώς, αλλά θα διατηρηθεί η κυριότητα του δημοσίου.

3) ΟΜΙΛΙΑ ΓΙΑΝΝΗ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗ

Κύριε Υφυπουργέ, η εκτίμησή μου για το πρόσωπό σας είναι δεδομένη και το γνωρίζετε, αλλά θα ήταν καλό να ήταν σήμερα εδώ ο Υπουργός όχι για να τιμήσει εμένα απαντώντας στην ερώτησή μου, αλλά για να δείξει έστω και με έναν τρόπο συμβολικό το ενδιαφέρον του για την έρευνα.

Ούτε εσείς, κύριε Υπουργέ, είστε ειδικός στο αντικείμενο, όπως προέκυψε από τις απαντήσεις ούτε εγώ είμαι ειδικός. Έτσι διατρέχουμε όλοι να μιλούμε για πράγματα τα οποία δεν γνωρίζουμε.

Μου είπατε και με διαβεβαιώσατε ότι έγινε διάλογος. Μα, το όργανο διαλόγου είναι το ΑΣΕΤ. Το ΑΣΕΤ έχει διατυπώσει άποψη γι' αυτή την πρόταση; Όχι μόνο δεν έχει διατυπώσει άποψη, όχι μόνο δεν ρωτήθηκε, αλλά και η έκθεση την οποία έχει καταθέσει δεν προτείνει αυτά τα οποία γίνονται σήμερα. Θα καταθέσω για τα Πρακτικά της Βουλής την πρόταση της σχετικής ομάδας εργασίας με τίτλο «Αναδιάρθρωση Ερευνητικού Ιστού» όπου οι πλέον αρμόδιοι δεν εισηγούνται αυτά τα οποία εσείς κάνετε.

Και ερωτώ: Ποιος τα αποφάσισε αυτά; Ο Υπουργός με τη συμβουλή τίνων; Ποιος είναι εκείνος και με ποια αρμοδιότητα που είπε ότι πρέπει να γίνει αυτό και όχι το άλλο; Αφού το θεσμικό όργανο που υποχρεούσθε να ρωτήσετε –δεν είστε υποχρεωμένοι να δεχθείτε την πρότασή του- δεν ρωτήθηκε.

Δεύτερον, μου είπατε διάφορα, «επιδιώκουμε αυτό, επιδιώκουμε εκείνο». Η μελέτη κύριε Υπουργέ. Δώστε μου τη μελέτη η οποία λέει ότι η προτεινόμενη διάταξη θα έχει αυτά ή εκείνα τα πλεονεκτήματα έναντι κάποιας άλλης αναδιάταξης. Δεν υπάρχει καμία μελέτη.

Τρίτο ερώτημα. Μελέτη εφαρμογής. Λέτε να φύγουν εκατόν πενήντα ή εκατόν τριάντα βιολόγοι –ως παράδειγμα το λέω- και να πάνε στο Φλέμινγκ. Υπάρχει χώρος στο Φλέμινγκ για να στεγαστούν; Λέτε να φύγουν από το Ίδρυμα Ερευνών, κάποια Ινστιτούτα και να πάνε αλλού. Οι κοινές υποδομές τι θα γίνουν; Η βιβλιοθήκη τι θα γίνει; Πώς θα λειτουργεί; Φέρτε μας μελέτη εφαρμογής.

Κύριε Υπουργέ, το δίλημμα δεν είναι αλλαγές ή μη αλλαγές. Σε ό,τι αφορά εμάς εμείς ζητούμε αλλαγές, ζητούμε τομές, ζητούμε εθνική στρατηγική έρευνας με εθνική χρηματοδότηση ως βάση και συμπληρωματικά ευρωπαϊκή

χρηματοδότηση. Φέρτε ένα εθνικό σχέδιο έρευνας. Κάντε σήμερα αυτό που έπρεπε να γίνει πριν από είκοσι χρόνια.

Μη λέτε όμως για τις αλλαγές που κάνετε και κατηγορείτε τους ερευνητές ότι δεν θέλουν αλλαγές. Δεν είναι δίκαιο ούτε σωστό.

Επίσης, βλέπετε και εσείς τι έχει γίνει και πόσες αντιφάσεις υπάρχουν. Σταματήστε αυτό που γίνεται, παγώστε τα πάντα. Έτσι και αλλιώς υπάρχει, απ' ό,τι γνωρίζω, ραντεβού του Υπουργού με τον Πρόεδρο του Εθνικού Ερευνητικού Ιδρύματος.

Κάντε έναν σοβαρό διάλογο, οργανώστε τη μελέτη, φέρτε προτάσεις, σχεδιάστε εναλλακτικά σενάρια, ούτως ώστε να μπορούν να παρθούν σωστές αποφάσεις και να μη μετανιώσετε και εσείς αύριο, διότι η έρευνα στην Ελλάδα έχει ταλαιπωρηθεί.

Δέχομαι τη διαβεβαίωσή σας σε ό,τι αφορά την περιουσία του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών. Πείτε το άλλη μια φορά για να το ακούσει και το Υπουργείο Οικονομικών.

(Στο σημείο αυτό ο ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Δραγασάκης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής).